

** ശ്രീ കൃഷ്ണചരിതം മണിപ്രവാളം **

~~~~~

ഒമ്പതാം സർഗ്ഗം

(സുമന്തകമണി , സത്യഭാമാപരിണയം)

അത്രാന്തരേ തത്ര സമീപവാസി
സത്രാജിദാഖ്യൻ കില യാദവേന്ദ്രൻ
മിത്ര പ്രസാദേന മൃദാ ലഭിച്ചാൻ
മിത്ര പ്രകാശോപമമേകരണം .

#1

സുമന്തകാഖ്യം മണിയും ഗൃഹീത്വാ
സമന്തതോഭാസുരകാന്തിയോഭേ
വരം വിധൗ പൌരജനങ്ങളെല്ലാം
വരന്നിതാദിത്യനിതി ഭൂമിച്ചാർ .

#2

"അർക്കൻ വരുന്നണ്ടിഹ കൃഷ്ണ ! നിന്റെ
തൂക്കാൽ വണങ്ങാ" നിതി ചെന്നുചൊന്നാർ
തൂക്കണ്ണുകൊണ്ടൊന്നു മറിഞ്ഞുനോക്കി
തൽക്കാലമംഭോരുഹ ചാരുനേത്രൻ . #3

തത്ത്വം ഗ്രഹിച്ചുവെട്ടു ചെന്നു സത്രാ --
ജിത്തോടു ചോദിച്ചിതു വാസുദേവൻ
"എനിക്കിദം രത്നവരം തരാമോ
നിനക്കു വേണ്ടും ധനമിന്നു നൽകാം ." #4

ഇത്ഥം മുകുന്ദന്റെ ഗിരം നിശമ്യ
ചിത്തേ നിരൂപിച്ചിതു യാദവൻ താൻ
" തനിക്കു താൻ പോന്ന മഹത്തുകൾക്കും
ധനത്തിലുള്ളാഗ്രഹമൽപമല്ല ." #5

" യത്നങ്ങളാലിങ്ങനെ ലബ്ധമാകും
രത്നം വൃഥാഹന്ത കൊടുക്കുമോ ഞാൻ ?

എട്ടെട്ടുഭാരം കനകത്തെ നിത്യം
മുട്ടാതെ നൽകുന്നൊരു രത്നമേതൽ ."

#6

" ഒട്ടേറെ ദുഃഖിച്ചു ലഭിച്ച രത്നം
തട്ടിപ്പറിപ്പാനിവനോടുകൂടാ
പെട്ടെന്നിതങ്ങോട്ടു കൊടുത്തുപോയാൽ
മുട്ടുന്നനേരത്തൊരു കാശുകിട്ടാ ."

#7

ഇത്ഥം വിചാരിച്ചതി മൂഢനാകും
ലുബ്ധൻ ചിരിച്ചങ്ങുടനേ തിരിച്ചാൻ
മിണ്ടാതെ പോയാശു ഗൃഹം പ്രവേശി --
ച്ചുണ്ടായ വിത്തേന സുഖിച്ചുവാണാൻ .

#8

ആ യാദവൻ തന്നനുജൻ പ്രസേനൻ
നായാട്ടിനുദ്യോഗമുടൻ തുടർന്നാൻ
സ്യമന്തകം പൂർവ്വജനോടു മേടി --
ച്ചമന്ദമോദേന ഗളേ ധരിച്ചാൻ .

#9

കിരാതരും ശ്വാക്കളുമായ് വനാനേ
ചിരായനായാടി നടക്കുമപ്പോൾ
ഇരംഗവേഗേന വിദൂരഗാമി
പിരിഞ്ഞു കൂട്ടത്തെ വെടിഞ്ഞുപോയാൻ . #10

പെരുത്ത കാട്ടിൻ നടുവിൽ ചരിക്കും
കരുത്തനാം കേസരി വന്നടുത്താൻ .
അടിച്ചുടൻ ബാലകമാശ്തുകൊന്നാൻ
കടിച്ച രത്നം തരസാ തിരിച്ചാൻ . #11

ക്രീഡിച്ചമേവുനൊരു വാനരേന്ദ്രൻ
താഡിച്ച സിംഹത്തെയുമാശ്ത കൊന്നാൻ
പാദാന്തികേ വീണൊരു ദിവ്യരത്നം
മോദേന കൈക്കൊണ്ടു ഗുഹാം പ്രപേദേ . #12

അടുത്തുവന്നൊരു സുതന്റെ കയ്യിൽ

കൊടുത്തു രത്നം ബത ജാംബവാനും
കടിച്ചുമമ്പോടതു , പന്തടിച്ചും
കളിച്ചുവാണാനവനും തദാനീം . #13

പ്രസേനനെ കണ്ടതുമില്ല കഷ്ടം
പ്രസംഗമാത്രം പുനരില്ല കേൾപ്പാൻ
ഇത്ഥം വിഷാദേന ജവേന സത്രാ --
ജിത്തുവനേ ചെന്നു തിരഞ്ഞുപോന്നാൻ . #14

മരിച്ചുമൽസോദരനെന്നു മത്യാ
തിരിച്ചുവന്നങ്ങു നിജേ നികേതേ
കളിച്ചു വേഗാൽ പിതൃകർമ്മമെല്ലാം
കഴിച്ചു ഭു:ഖിച്ചു കരഞ്ഞിരുന്നാൻ . #15

ബന്ധുക്കളോടിത്ഥമവൻ പറഞ്ഞു --
" ബന്ധം നമുക്കായിതു കർമ്മദോഷാൽ
എന്തെന്നറിഞ്ഞീല, മരിച്ചു ബാലൻ,

ചിന്തിക്കിലുണ്ടാമതിനുള്ള തുമ്പും ." #16

" ആയുസ്സുവന്നില്ലതന്നെ മൂലം
നായാട്ടിനും കാരണമാണുതന്നെ ,
കുമാരനാപത്തിനു മൂലമിപ്പോൾ
സ്യമന്തകം രത്നമതെന്നുതോന്നും ." #17

" ചോദിച്ചു വന്നിങ്ങൊരു ദേഹമെന്നോ --
ടാദിക്കുതന്നെ മണി കണ്ടനേരം
ആ ദിക്കുതന്നെ തിരയുന്ന നേരം
ബോധിക്കുമെല്ലാ, മതു നിശ്ചയംമേ ." #18

" അറിഞ്ഞിതെന്നാകിലുമിപ്രസംഗം
പറഞ്ഞു കൂടാതൊരു ദിക്കിലായി
അതിക്രമം മേ, ലിനി വേലിതന്നെ
വിതച്ച പുഞ്ചയ്ക്കു വിനാശമൂലം ." #19

" ഇനിക്കഴിഞ്ഞീല നമുക്കനർത്ഥം
മനക്കുരുണിൽബ്ഭയമുണ്ടെന്നിങ്കും
വിപത്തൊഴിക്കേണ്ട ജനങ്ങൾ തന്നെ
വിപത്തിനും കാരണമായിതെല്ലോ ."

#20

ഇത്യാദി സത്രാജിദുദീരിതത്തെ
ശ്രത്യാപുരിവാസി ജനങ്ങളെല്ലാം
തമ്മിൽപ്പറഞ്ഞതങ്ങാരും ലോകവാദം
നിർമ്മിച്ചു നീളെത്തരസാ നടത്തി .

#21

" കേട്ടീലയോ കിഞ്ചനവർത്തമാനം
നാട്ടിൽപ്പൊറുപ്പാനെളുതല്ല മേലിൽ
വേട്ടയ്ക്കുപോയാനൊരു യാദവൻ പോൽ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞട്ടവനേകനായി ."

#22

" ഒരുത്തനപ്പോളവനോടു നേരി --
ട്ടടുത്തു കുത്തിക്കൊല ചെയ്തുപോലും

അവന്റെ കണ്ണത്തിലണിഞ്ഞ രത്നം
കവർന്നുകൊണ്ടാശു തിരിച്ചുപോലും ." #23

" പ്രസേനനെക്കൊന്നവനാരുവാൻ പോൽ
പ്രസേനനെക്കൊന്നവനീശ്വരൻ താൻ .
അതോ നമുക്കും പരമാർത്ഥമിപ്പോ --
ഓതല്ല ചോദിച്ചറിഞ്ഞിതോ താൻ ." #24

" ' അറിഞ്ഞു ഞാനിന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ '
' പറഞ്ഞുകൂടാത്തതിനെതുബന്ധം ?'
' തനിക്കു താൻ പോന്നവരൊന്നുചെയ്താ --
ലതിന്നു ദോഷം പറയാവതുണ്ടോ.' " #25

" 'എനിക്കു കേൾപ്പിക്കരുതതോ രഹസ്യം'
തനിക്കു കേൾപ്പിക്കരുതായ്കയില്ല
ഇനി ക്രമാലന്യജനം ഗ്രഹിച്ചാ --
ലെനിക്കു കുറ്റം വരുമെന്നുദോഷം ." #26

" 'തന്നാണു്, ഞാനെന്നുടെ കണ്ണു രണ്ടോ --
ണന്യാദൃശമാർക്കറിയിക്കയില്ല'
' എന്നാൽ കഥിക്കാ, മിതു കേട്ടതിപ്പോൾ
നന്ദാത്മജൻ ചെയ്തൊരു കൈതവം പോൽ ." #27

" ചോദിച്ചുപോൽ പണ്ടിതു കൊണ്ടൽവർണ്ണൻ
തദാ കൊടുത്തില്ലതു യാദവൻ താൻ
കണ്ടാലിരക്കുന്ന ജനങ്ങളുണ്ടോ
കപ്പാൻ മടിക്കുന്നു തരം വരുമ്പോൾ ." #28

" ചെറുപ്പകാലങ്ങളിലുള്ള ശീലം
മറക്കുമോ മാനുഷനുള്ളകാലം
കാരസ്കരത്തിൻ കുരു പാലിലിട്ടാൽ
കാലാന്തരേ കയ്പു ശമിപ്പതുണ്ടോ? " #29

" രത്നം നശിക്കുന്നതിനില്ല ചേദം

യത്തത്തിനാളായവനർത്ഥമുണ്ടാം.

സ്യമന്തകം കാരണമെത്ര കഷ്ടം?

കുമാരനും കൂടെ മരിച്ചിതല്ലോ !" #30

" ധനങ്ങളുള്ളോരിനി വേണ്ടതിപ്പോ --

ഒളനിക്കു തോന്നുന്നതു ഞാനുരയ്ക്കാം .

ഇദിക്കിൽ നിന്നാശു കടത്തി വെപ്പാ --

നദ്യോഗമദ്യൈവ തുടങ്ങിവേണം ." #31

" ഉച്ചയ്ക്കു കുത്തിക്കവരുന്ന ദിക്കിൽ

വെച്ചേയ്ക്കുന്നനോ ധനധാന്യമെല്ലാം"

ഇത്യാദി ദുർഭാഷണഘോഷമപ്പോ --

ഉത്യന്തമുണ്ടായിതു പാരിലെല്ലാം. #32

മുമ്പിൽഗ്ഗുമിച്ചീടിന ഗോവൃതന്റെറ

പിമ്പേ ഗമിക്കും ബഹു ഗോക്കളെല്ലാം .

ഒരുത്തനുണ്ടാക്കിന ദുഷ്ടവ്രാഭം

പരത്തുവാനാളുകളുണ്ടസംഖ്യം . #33

ലോകാധിപൻ മാധവനാശു തന്റെ
ലോകാപവാദം കളവാണൊരുന്നാൾ
സഹൈവ നാലഞ്ചു യദുക്കളോടെ
മഹാവനേ കിഞ്ചന സഞ്ചരിച്ചാൻ . #34

കണ്ടാനടൻ തത്രമൃതം പ്രസേനം
രണ്ടാമതോ കേസരിയെത്തമൈവ
അനന്തരം ചോടു പിടിച്ചുചെന്ന --
അനന്തനൾപ്പൂക്കു മഹാഗുഹായാം . #35

കളിച്ചുമേവം കപി ബാലകന്റെ
വളർത്തുമാതാവവലോക്യ കൃഷ്ണം
വിളിച്ചുറക്കക്കരയും ദശായാം
വെളിച്ചമേ വന്നിതു ജാംബവാനം . #36

" ആരാരഹോ മൽഗുഹയിൽക്കടപ്പാ --
നീരേഴുലോകങ്ങളിലീശനായ
ശ്രീരാമപാദാംബുജസേവകൻ ഞാ --
നാരെങ്കിലും സമ്പ്രതി സംഹരിപ്പൻ ". #37

" മൂന്നം ദശഗ്രീവശരങ്ങളേററു
ഭിന്നം കഠോരം മമ മാറിടം കേൾ
ഇന്നും വ്രണശ്രോണികിണപ്രകാര --
മൊന്നും മറഞ്ഞീല, ധരിച്ചു കൊൾക ." #38

" രഘുപ്രവീരന്റെ വരപ്രഭാവാൽ
ലഘുത്വമെങ്ങും ലഭിയാത്ത വീരൻ
കരുത്തനായുള്ളൊരു ജാംബവാനെ --
നൊരുത്തനെക്കേട്ടറിവിലയോ നീ ?" #39

" തടിച്ച രാത്രിഞ്ചരരെക്കരംകൊ --
ണ്ടടിച്ചു കൊന്നോരു കപിശ്ചരൻ ഞാൻ

മിടുക്കനെന്നുള്ളിലൊരുധതത്വം
നടിക്കാലാ നമ്മുടെ സന്നിധൗ നീ ." #40

" ഗമിക്ക നീ ജീവിതകാമനേങ്കിൽ,
ക്ഷമിപ്പനിസ്സാഹസമിത്രമാത്രം
ഭ്രമിച്ചു വന്നതകന്തർക്കു പോകാൻ
ശ്രമിക്കയോ നീ ബത! ദുർവ്വിനീത !" #41

" അടക്കമില്ലാതെ കടന്നു വന്നാ --
ലടക്കിവെപ്പാൻ മതി വാനരേന്ദ്രൻ
നടക്ക നീ, നമ്മുടെ ഗഹ്വരത്തിൽ
കടക്ക കാലനുമസാധ്യമല്ലോ ." #42

ഇത്ഥം പറഞ്ഞാശു കപീന്ദ്രവുദ്ധൻ
ശ്രദ്ധിച്ചുടൻ മുഷിപിടിച്ചടുത്താൻ
ദൈത്യാരിതന്റേറ തിരുമാറിടത്തിൽ --
ക്കത്തിടിനാനൽക്കടസിംഹനാദീ . #43

അഞ്ചാറുകുത്തങ്ങു സഹിച്ച കൃഷ്ണൻ
പഞ്ചാസ്യഗംഭീരതരസ്വഭാവൻ
അഞ്ചാതെ കൂടെക്കലഹം തുടങ്ങി
കിഞ്ചിന്മിളൽ പുഞ്ചിരി ഭംഗിയോടെ . #44

അടിക്കയും തങ്ങളിൽ മുട്ടുകൊണ്ട --
ങ്ങിടിക്കയും മാതൃകയും നഖാഗ്രൈഃ
കടിക്കയും വൃക്ഷഗതങ്ങൾ തല്ലി --
പ്പൊടിക്കയും യുദ്ധമതീവഘോരം . #45

കുലങ്ങി ഭൂചക്രമശേഷമപ്പോൾ
കലങ്ങി വേഗേന സമുദ്രജാലം
നടുങ്ങി സിംഹാദി മൃഗങ്ങളെല്ലാ --
മൊടുങ്ങി തത്രാപി മരാമരങ്ങൾ . #46

ദിനങ്ങളെട്ടും പതിനഞ്ചുമഞ്ചും

മിനക്കൊത്തങ്ങൾ ചെയ്തശേഷം
മനം തളർന്നു ഭൂവി വീണു വൃദ്ധൻ
കരേണ നേത്രങ്ങൾ തുറന്നു നോക്കി . #47

തദാ ഭവിച്ചു പരമാർത്ഥബോധം
മുദാ വണങ്ങി സ്തുതിയും തുടങ്ങി .
" മദാസ്ഥനാമെന്നപരാധമെല്ലാം
സദാ സഹിച്ചിടുക ശാർങ്ഗപാണേ !" #48

" മീനായതും കൂർമ്മമതായതും നീ
പീനം വരാഹാകൃതി പൂണ്ടതും നീ
മഹാഗൃസിംഹോത്തമനായതും നീ
മഹാമതേ ! വാമനനായതുംനീ " #49

" ക്ഷമാതലേ ഭാർഗ്ഗവനായതും നീ
രമാപതേ ! രാഘവനായതും നീ
ഇഹാപി നീലാംബരനായതും നീ

മഹാനഭാവപ്രകൃതേ ! നമസ്തേ ". #50

" ധരിച്ചു ഞാൻ, സമ്പ്രതി കൃഷ്ണനായി --
ജ്ജനിച്ചു കംസാദികഹിംസചെയ്യാൻ
ഭവാൻ ഭവധ്വംസനജാഗരൂകൻ
നവാംബുദശ്യാമതനോ! നമസ്തേ." #51

ഇതി സ്തുതിച്ചമ്പൊടു കോമളാംഗീം
നിജാത്മജാം ജാംബവതീം മണിം ച
കൊടുത്തു വന്ദിച്ചു ഗമിച്ചു വൃദ്ധൻ,
നടന്നു ഗോവിന്ദനമാശു മോദാൽ . #52

സത്രാജിദാവാസമുപേത്യ തസ്മൈ
സത്രാജിതേ രത്നമിദം കൊടുത്തു
സത്രാസലജ്ജാവിവശം വണങ്ങി
സത്രാജിദിത്ഥം ഹരിയോടു ചൊന്നാൻ . #53

" അയ്യോ മഹാകഷ്ടം, മെനിക്കു വന്ന
ദുർയ്യോഗമൊട്ടും കുറവല്ല കൃഷ്ണ !
മർയ്യാദ കൂടാതെ പറഞ്ഞുപോയേൻ
ധൈര്യോംബുരാശേ ! ഭഗവൻ! നമസ്തേ ." #54

" സർവ്വാപരാധങ്ങൾ പൊറുത്തു നമ്മെ
സർവ്വാത്മനാ പാലയ ശാർങ്ഗപാണേ !"
ഇത്ഥം പറഞ്ഞപ്പൊഴു സത്യഭാമാം
പുത്രീം ച രത്നം ച മുദാ കൊടുത്താൻ . #55

ശോഭാമനോജ്ഞാകൃതി സത്യഭാമ --
ലാഭേന സത്തുഷ്ടതയാ മുക്തൻ
അവന്നതന്നേ മണിയങ്ങുനൽകി --
ജ്ജവേന സമ്പ്രാപ നിജംനികേതം .

#56

പാണിഗ്രഹം ചെയ്തിതു സത്യഭാമ --
മേണീദൃശം ജാംബവതീം ച മോദാൽ

വാണീടിനാനാത്മപുരേ സുഖേന
ക്ഷോണീസുധാദീധിതി വാസുദേവൻ . #57

"കുരുക്കളുക്കാലമഹോശാന്മാ --
രരക്കുകൊണ്ടാശു ഗൃഹം ചമച്ചാർ
അതിൽക്കിടന്നൊക്കെ ദഹിച്ചുപോയാ --
രതീവ കഷ്ടം ബത പാണ്ഡവന്മാർ . #58

ഉദന്തമേവം ബത കേട്ടു കൃഷ്ണൻ
തദന്തരേ തത്ര ഗമിച്ചകാലം
സത്രാജിതം ചെന്നു വധിച്ചു രത്നം
തത്രാഹരിച്ചു ശതധന്വനാമാ . #59

" ഗാന്ധിനേയകൃതവർമ്മനിയോഗാൽ
ചെന്നു കൊന്നിതവനെ ശ്ലതധന്വാ "
ഇത്യഹോ ജഗതി വാർത്ത നടന്നു ,
സത്യഭാമ ബഹുശോകമിയന്നു . #60

ശ്രീകൃഷ്ണൻബാടു വസിച്ചരുളുന്ന ദിക്കിൽ
ശോഭന ചെന്നു തരസാകില സത്യഭാമ .
കേൾപ്പിച്ചു താതന്നിധനം, മധുവൈരിയപ്പോൾ
കോപിച്ചുടൻ ശതധനുസ്സിനെ നിഗ്രഹിച്ചു . #61

സ്യമന്തകം മൂലമന്ദിതമിപ്പോൾ
നമുക്കു വാസം പുനരത്ര ഭു:ഖം
ഇത്ഥം വിചാരിച്ചു ഗമിച്ചു രാമൻ
തത്രാന്നരേ മൈഥില രാജധാന്യാം . #62

ഭൂർയ്യോധനം തത്ര വരുത്തി രാമൻ
ഭൂർയ്യോഗകാലേഷു വിനോദനാർത്ഥം
ഗദാ പ്രയോഗത്തിനു ശിഷ്യനാക്കി --
ത്തദാ മുദാ തത്ര വസിച്ചു ദേവൻ . #63

അക്രൂരൻ മധുരിപുശാസനേന ചെയ്താ --

നിക്രൂരം വധമിതി ഭൂർയ്യശസ്സു തീർപ്പാൻ
ഭൂരസ്ഥം തമപി വരുത്തി വാസുദേവൻ
പാരാതേ മണിമപി ദർശയാഞ്ചകാര . #64

ഇതി ബഹുവിധദോഷഹേതു ഭൂതം
മതിമദകാരണമെങ്കിലും മുക്തൻ
മണിവരമഥ ഗാന്ധിനീതനുജേ
ഗുണഗണശാലിനി യോജയാഞ്ചകാര . #65

ദൂപദപുരവരേ സ്വയംവരാർത്ഥം
ഭൂതമൊരനാളഥ സത്യഭാമയോടേ
യദുകുലജലരാശി പൂർണ്ണചന്ദ്രൻ
മൃദുഹസിതാനനനായ ജഗാഥ ധീമാൻ . #66

ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം നാമ കന്തീസുതാനാ --
മിന്ദ്രാവാസത്തിന്നതുല്യം സമൃദ്ധ്യാ
രമ്യം ഗേഹം തത്ര തീർപ്പിച്ചു നൽകീ

സമോദനേ ദ്വാരകം പ്രാപകൃഷ്ണൻ . #67

ഉത്സവേനനിജരാജനികേതേ
വത്സരം ചില കഴിഞ്ഞദശായാം
കന്യകാകുതുകിയാകിയ പാർത്ഥൻ
സന്യസിച്ചൊരു ദിനം പുരി പൂക്കാൻ . #68

നിജസഹോദരിയായ സുഭദ്രയെ
പ്രജകളുത്സവമങ്ങിയലും വിധൗ
വിജയനാശു കൊടുത്തിതു മാധവൻ
വിജനദേശേ വിവാഹമഹോത്സവേ . #69

ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം പ്രവേശിച്ചഥ ഹരിതനയൻ
മാധവീജീവനാഥൻ
സാന്ദ്രാനന്ദം വസിക്കുന്നളവിലൊരുദിനം
ദേവനാനന്ദശാലി
സാകം വൃന്ദേന മന്ദേതരമുരുമഹസാ

സീരിണാവാരിജാക്ഷൻ

ലോകാനന്ദാനുകൂലൻ പ്രിയസഖനഗരം

പ്രാപ്യമോദേനവാണാൻ .

#70

കാളിന്ദീപുളിനേ കളിച്ചമരവും

കാളിന്ദിയെക്കണ്ടുടൻ

കാളാംഭോധരവർണ്ണനങ്ങവളുടേ

പാണിഗ്രഹം ചെയ്തുടൻ

കാളം വഹ്നിയിലാശു ഖാണ്ഡവവനം

ഭസ്മീകരിച്ചഞ്ജസാ

കേളീകോമളകാമിനീസഹചരൻ

ഗേഹംനിജം പ്രാപ്തവാൻ .

#71

അവന്തിരാജ്യാൽതഥ മിത്രവിനാ

ജവേന ഗോവിന്ദനപാഹരിച്ചാൻ

ബന്ധിച്ചുടൻ സപ്തവൃഷങ്ങളെത്താൻ

സന്തോഷവാൻ സത്യയെ വേട്ടുകൊണ്ടാൻ .

#72

സന്തർദ്ദനാദിസഹജാം മഹനീയശീലാം
സന്താനവല്ലിയൊടു തുല്യശരീരശോഭാം
ഭദ്രാഖ്യയാം നൃപകുമാരിയെ വേട്ടുദേവൻ
ഭദ്രാനഭാവസുഭഗൻ സുഖമേവ വാണാൻ .

#73

മദ്ധ്യേതോയം വിളങ്ങീടിനശഹരമയം
ലക്ഷമസ്തേണഭിത്വാ
മദ്രാധീശാത്മജാംവേട്ടിതു ചതുരമഹാ
ലക്ഷണം ലക്ഷണാഖ്യാം
ഇത്യേവം ചാരുഭാർയ്യാഷ്ടകമഖിലഗുണ
ശ്രേണിരമ്യം ലഭിച്ച --
ഞത്യാനന്ദം രമിച്ചാനന്ദവിഭവമഹോ
ധന്യനാം വന്യമാലീ .

#74

* ഒമ്പതാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം *

*****

